N°. 93 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Donderdag 19 April.

Frankrijk.

PARIJS, den 16den April.

In den aanvang der zitting van heden hebben de afgevaardigden de discussien over het door de pairs gewijzigd ontwerp op de zinneloozen voortgezet. Bij het vertrek van den post, ten half vijf ure, was men daarmede nog bezig en derhalve de discussie over de reductie van de renten, die aan de orde was, nog niet aangevangen.

Bij de pairs heeft de oorlogsminister *Bernard* heden het ontwerp van een buitengewoon crediet van omtrent vier en een half millioen ten behoeve der speciale wapenen ingediend. Aan de orde was bij deze kamer de discussie van de wet over de ligting van 80,000 man op de klasse van 1837.

— Men verwacht dat de beraadslagingen der kamer van afgevaardigden in den loop dezer week, ter gelegenheid van de discussie over de reductie der renten, tot levendige debatten zullen aanleiding geven. Een aanzienlijk getal gedeputeerden is nog gisteren bijeengekomen om onderling over de zaak te beraadslagen. De lieden die eene reductie wenschelijk achten, vreezen intusschen, dat de voorstanders van den maatregel in de kamer het niet genoegzaam eens zijn over de toepassing van het beginsel en hun bijzonder stelsel boven dat, namens de commissie, door den heer *Passy* voorgedragen, op den voorgrond zullen willen stellen; deze lieden betreuren het, dat de kamer, telkens wanneer er een gewigtige maatregel moet behandeld worden zich in een groot getal bijzondere onderdeelen splitst, waardoor ook de beste ontwerpen dikwijls schipbreuk lijden. Wat het ministerie aanbelangt, hetzelve schijnt in het geheel niet meer te rekenen in deze kwestie op den bijstand in de kamer, die door hetzelve van hoofdigheid beschuldigd wordt. Het bestuur schijnt zijne hoop op de kamer der pairs te bouwen; doch velen zijn van gedachte, dat deze de afwijzing eener finantiele wet, door de gedeputeerden reeds goedgekeurd, niet op zich zal durven nemen.

Bij de vordering van het saizoen, begint men zich meer en meer te beklagen over de werkeloosheid van de tegenwoordige kamer van gedeputeerden. In junij wordt gewoonlijk de zitting der beide kamers gesloten, zoodat er nu reeds twee derden van den tijd voor de zitting bestemd verstreken zijn, zonder dat men zeggen kan, dat er veel van belang afgedaan is, terwijl in den nog overigen tijd het geheele budget moet behandeld worden, en men ten aanzien der ontwarpen over de spoorwegen en kanalen zelfs nog op de rapporten wacht die over de voordragt moeten uitgebragt worden. De conclusien der commissie, omtrent de verwerping der ministeriele voordragt voor wat de wegen aangaat, is bekend. Bij den korten voorhanden tijd, waardoor de gelegenheid geheel ontbreken zal om nieuwe voordragten aan te bieden, te onderzoeken en in discussie te brengen, ziet men reeds vooruit dat van die grootsche maatregelen in dit jaar niets komen zal.

— Men zegt dat de Koning een' eigenhandigen brief van de hertogin van Kent ontvangen heeft, de uitnoodiging behelzende, dat een van 's Konings kinderen bij de krooning der Koningin *Victoria* mogt tegenwoordig zijn. Het was zoo goed als beslist dat de hertog *van Nemours* niet naar Londen zou gaan; welligt verandert men thans van besluit.

— De graaf *d'Espagne*, die vroeger op zijn woord van eer te Tours verbleef, doch zich van daar verwijderde en op de spaansche grenzen, op het oogenblik dat hij die wilde overschrijden, weder aangehouden werd, had men sedert naar Rijssel gevoerd en daar strenger bewaakt. Het toezigt echter langzamerhand verflaauwd zijnde, is de graaf op nieuw ontkomen, en moet zich, naar men meent, door Belgie naar Holland begeven hebben.

— In de kerk van St. Eustachius, welke gisteren, ter oorzake van het Paaschfeest, met menschen was opgevuld, hebben eenige ongeregeldheden plaats gehad, veroorzaakt hoofdzakelijk door het deelnemen der zangers *Duprez* en *J. Colon* aan de muzikale mis.

— Een aantal onzer dagbladen is heden, uit hoofde van het Paaschfeest, niet verschenen.

— Uit Madrid heeft men heden geene nadere tijdingen; maar van de spaansche grenzen wordt uit Saragossa het volgende van den 10den dezer medegedeeld:

» De nationale garde van Huesca heeft in den loop van den 7den de Navarresche bende onder bevel van *Tarraguel* te Angues geslagen. [illegible] zijn gevangen genomen; een bataillon is omsingeld en heeft zich overgegeven; eene karlistische kompagnie is tot de overwinnaars overgegaan. Het overschot der bende is in allerijl naar de Sierra van Gasa gevlugt. 700 gevangen insurgenten zijn reeds te Huesca binnengekomen.

» De Baron *de Meer*, met den brigadier *Carbo* vereenigd, is met de vereenigde benden van *Sagarra*, *Tristany* en andere chefs, gedurende 36 uren slaags geweest. Het verlies der insurgenten is aanmerkelijk geweest. *Sagarra* is gesneuveld en *Tristany* gekwetst geworden.

» De fransche generaal *de l'Espinasse*, onderbevelhebber van *Cabrera*, heeft den 7den, met 1500 man en 150 ruiters, Urea verlaten en is den weg van Atea ingeslagen.

— Uit Bayonne schrijft men van den 13den dezer:

» *Negri* is den 6den te Segovia binnengetrokken, maar heeft niets tegen het kasteel ondernomen. De provincie Soria niet kunnende doortrekken, heeft hij een' snellen marsch gemaakt, die ten gevolge gehad heeft dat *Iriarte*, en zelfs *Espartero*, die te Burgos teruggekomen is, op hem afgegaan zijn: de linie van den Ebro is alzoo onbewaakt gebleven, maar de Navarrezen en Baskiers willen niet vooruit.

» Valcarlos wordt sterk door *Garcia* benaauwd. Welligt zal deze positie door de nabijheid van onze grenzen nog behouden blijven.

» De pater *Cyrillus* is heden morgen, ongetwijfeld ten gevolge van een ontvangen telegraphisch berigt, naar Poitiers of Tours vertrokken."

— Bij den aanvang der beurs was de 5 pCt. rente eenigzins rijzende doch weldra daalde zij weder. Men verwonderde zich dat dit papier niet meer achteruitging op het oogenblik dat er in de kamer over hare reductie moet worden beraadslaagd. Hetzelve houdt zich veel op zijnen koers door de fondsen van de depôt- en consignatie-kas, die voor rekening der spaarkassen blijft aankoopen. In de 3 pCt. ging heden weinig om. De notering was heden (slotkoersen) 5 pCt. 108, 70; 3 pCt. 81, Nap. v. 100; Sp. Ardoin 21½; Port. 21; Rom. L. 103.

Duitschland.

FRANKFORT, den 15den April.

Het russische gezantschap te Parijs heeft, naar men uit St. Petersburg verneemt, achtervolgelijk verscheidene verzoekschriften van Poolsche uitgewekenen, die verlof tot het terugkeeren in hun vaderland verzochten, naar den Keizer opgezonden. De verzoekers hadden daarbij betuigd geen deel aan den opstand genomen te hebben, en als minderjarigen met hunne ouders te zijn uitgeweken. Zijne Majesteit keizer *Nikolaas* heeft daarop doen antwoorden dat aan dezoodanigen die vóór hun 15de jaar met hunne ouders Polen hadden verlaten, de vrijheid wierd gegeven om zich met hunne verzoeken om verlof aan Hoogstdenzelven te wenden, onder voorwaarde dat die verzoeken moesten worden ingeleverd binnen een jaar na de meerderjarigheid der verzoekers.

— Te Berlijn is den 9den dezer eene kabinetsorder aan de ministers voor de geestelijke aangelegenheden, van justitie, van binnenlandsche zaken en van politie uitgevaardigd, waarbij bepaald wordt, dat al degenen, die stukken van buitenlandsche geestelijke opperhoofden, derzelver agenten enz., aan Pruissische onderdanen mededeelen, overzenden, of de verspreiding van zoodanige stukken zoeken te bevorderen, overal, waar zij worden aangetroffen, zonder onderscheid, of het personen van geestelijken of wereldlijken stand, inwoners of vreemdelingen zijn, terstond van wege de politie, onder voorbehoud van verder onderzoek en bestraffing, in hechtenis genomen, en, zoo de omstandigheden zulks vorderen, naar eene vesting gezonden zullen worden.

In een bijzonder berigt uit de pruissische hoofdstad van dezelfde dagteekening, wordt verzekerd, dat dezer dagen op nieuw de landsambtenaren waren aangemaand om in het algemeen geene mededeelingen hoegenaamd omtrent hetgeen op de bureaux der regering omging, aan anderen te doen. Hieraan schreef men het dan ook toe, dat er schier niets met zekerheid uitlekte omtrent de maatregelen die het bewind genomen had, of dacht te nemen, ten opzigte van de katholijke geestelijkheid in Posen. Algemeen werd echter verzekerd, dat de regering het mogelijke had gedaan om de aanschrijving van den aartsbisschop aan de geestelijken van zijn bisdom te neutraliseren, en dat het gewestelijk bestuur in last had gegeven om iederen bepaalden tegenstand van de zijde der geestelijken jegens het bewind met afzetting uit hunne betrekkingen te straffen. De pogingen die van gouvernementswege waren aangewend om den aartsbisschop tot toegevendheid te bewegen, hadden, zoowis men trouwens verwacht had, op zijne weloverlegde, lang voorbereide vrijzinnigheid schipbreuk geleden.

De aartsbisschop, de generaal-vikarius in Gnesen en drie domheeren, waren dien ten gevolge voorloopig in hunne bediening geschorst en aan kamergevangenis onderworpen. Van eene gevangenzetting in eene silezische vesting, waarvan gesproken was, scheen echter evenmin de rede te zijn als van eene werkelijke ontzetting uit hunne bedieningen. Er werd evenwel verzekerd dat tegen de wederspannigen langs den gewonen weg een regtsgeding zou worden geopend wegens overtreding van hunne pligten jegens den staat en opruijing der onderdanen des konings tegen de landswetten. Door deze maatregelen scheen men te hopen de bestaande spanning in Posen te doen bedaren.

Van den Neder-Rijn wordt geschreven, dat ter zake van de Keulsche aangelegenheid nog altijd het *status quo* bleef voortduren, en dat men met gespannen aandacht den loop der gebeurtenissen in dezen verwachtte. Ieder zag inzonderheid uit naar de maatregelen, welke de regering zou nemen, in geval eene ontbinding van het Keulsche kapittel, van de Pauselijke zijde, officieel aan het publiek wierd bekend gemaakt. Te midden van de heerschende onzekerheid, liepen er vele geruchten, waarop men tot dus verre zich niet kon verlaten.

— In de Pruissische *Staats-Courant* leest men dat weder een der staatkundige gevangenen op den Hardenberg, een jong bierbrouwer uit Frankfort, *Hermann* geheeten, dezer dagen in vrijheid gesteld is, omdat de tijd zijner gevangenisstraf verstreken was. Het getal der zich aldaar bevindende gevangenen, die, naar verzekerd wordt, steeds de meeste erkentelijkheid gevoelen voor de wijze waarop zij behandeld worden, neemt alzoo van lieverlede af.

— In een brief uit Hanover aan de *Allgemeine Augsburger Zeitung* geschreven, wordt gezegd dat het koninklijk rescript waarbij aan de Stenden des rijks een kort verlof wordt toegestaan, in beide de kamers eene levendige ontevredenheid had verwekt, die zich in de eerste kamer, ondanks de tegenwoordigheid des ministers *von Schele*, door een luid gemor had te kennen gegeven. — Volgens den briefschrijver, konde het hanoversche kabinet eene schorsing van de zittingen der Stenden niet vermijden, dewijl beide de kamers voor het oogenblik niet konden arbeiden en er in de tweede kamer dagelijks hoe langer hoe minder leden opkwamen; het konde er echter niet toe besluiten om de door de stenden verlangde langdurige vacantie toe te staan, daar hetzelve te zeer duchtte dat dit tijdsverloop door de kiescollegien en corporatien zoude ten nutte gemaakt zijn geworden om wegens het verder door hen en de stenden te houden gedrag te beraadslagen. Hetzelve had daarom een middenweg ingeslagen, om namelijk de stenden slechts voor zoo korten tijd naar huis te zenden, dat alle voldoende beraadslaging tot het genoemde einde aan derzelver leden onmogelijk zoude zijn. De schrijver beweert dat de tijd der vacantie echter veel te kort is voor de commissie, belast met het onderzoek der nieuwe staatsregeling, waartoe, volgens hem, naauwelijks zes of acht weken voldoende waren.

— Den 12den dezer maand is Prins *Lieven* uit Napels te Augsburg aangekomen; den volgenden dag zou deze vorst terstond zijne reis naar Berlijn vervolgen, om aldaar den russischen grootvorst troonsopvolger, dien hij op zijne reis door Zweden, Engeland, Holland en Duitschland vergezellen zal, af te wachten.

— Uit Weenen schrijft men van den 9den dezer, dat, terwijl de Zevenbergsche landdag thans gesloten was, men Z. K. H. den Aartshertog *Ferdinand* binnen weinige dagen aldaar verwachtte.

In Milaan was de verwachting van de feesten, welke bij gelegenheid van de krooning van den keizer en de keizerin van Oostenrijk aldaar zullen plaats hebben, in zulk eene mate opgewekt, dat thans reeds vertrekken en vensters voor dat tijdstip, tot zeer hooge sommen, waren verhuurd.

— Wegens de verwoestingen die in Pesth en de omstreken door den bekenden watersnood zijn aangerigt, verneemt men nog bij voortduring droevige bijzonderheden, die in brieven van reizigers in de duitsche bladen worden medegedeeld. Pesth moet, volgens die berigten, het allermeeste geleden hebben, zoodat als men de ruïnen van Ofen en zelfs die van het oude deel van Ofen bezocht heeft en te Pesth komt, men nog op het hevigste getroffen is door de jammertooneelen die aldaar zich aan het oog voordoen.

— Te Weenen waren den 9den dezer genoteerd: Met. 107¾; 4 pCt. 101½; 3 pCt. 82½; Bankactien 1455.

Nederlanden.

Breda, den 18den April.

Men schrijft thans uit Amsterdam dat Z. M. den 22sten dezer maand aldaar verwacht wordt.

— Omtrent de hollandsch-belgische aangelegenheid leest men in het engelsch blad de *Morning Post* het volgende: „De Conferentie over de zaken van Holland en Belgie is verhinderd geworden om aan de door den Koning van Holland gedane openingen eenig antwoord te geven, ten gevolge van het groot verschil, hetwelk tusschen de onderscheidene leden dier Conferentie nopens de verdiensten dier voorstellen bestaat. De vertegenwoordigers van Engeland en Frankrijk zouden, naar verzekerd wordt, eene ruwe schets van antwoord hebben voorgedragen, doch dit zoude van eenen zoodanigen aard zijn geweest, dat de toetreding tot hetzelve door de overige leden der Conferentie onmogelijk was gemaakt. Deze laatsten hebben zich tot hunne hoven gewend om met opzigt tot de nieuwe gesteldheid der onderhandelingen instructien te bekomen. Waarschijnlijkheid is er echter niet, dat die instructien bij derzelver aankomst, bevonden zullen worden in eenige gewigtige bijzonderheid af te wijken van die onder welke de vertegenwoordigers der drie mogendheden tot dusverre gehandeld hebben. Dien ten gevolge zullen de werkzaamheden der Conferentie eenigen tijd moeten rusten, en wij aarzelen geenszins onzen lezeren de verzekering te geven, dat geenerlei geruchten, die van dag tot dag, wegens den voortgang der onderhandelingen kunnen verspreid worden, eenige hoegenaamde oplettendheid zullen verdienen."

— Den 13den dezer is te Helvoetsluis van Lissabon teruggekeerd het schip *de Sylph*, kapitein *Nap*, hetwelk den 26sten Maart met de *Zephir*, kapitein *J. M. Jansen*, was uitgezeild, om tegen dat schip, hetwelk naar Batavia bestemd was, te loopen, ten einde eene proef van de snelheid der beide schepen te nemen.

— In de kolonie Veenhuizen is thans ook een departement der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* opgerigt, hetwelk al dadelijk 26 leden telde, allen aldaar woonachtig.

— In buitenlandsche dagbladen leest men dat op de westelijke en zuidelijke grenzen van Noord Amerika tegenwoordig eene doodelijke en hoogst besmettelijke ziekte heerscht, die veel gelijkt op den dus genoemden „zwarten dood", die zes eeuwen geleden ons werelddeel zwaar geteisterd heeft. Vooral het verwoestende bepaalt zich deze kwaal tot de indiaansche stammen, van welke zij in eenige weken meer dan dertig duizend slagtoffers heeft geëischt. Overal, in bosschen en weiden, ligt de grond met onbegraven lijken overdekt, hetgeen de lucht nog meerder verpest. Men schrijft de eerste aanleiding van deze ziekte toe aan het overbrengen der kinderpokken door eenige koopvaardijschepen.

Het tweede spoor van den ijzeren weg tusschen Mechelen en Brussel zal in den loop dezer week gereed zijn; aanstaanden Zondag zullen de beide sporen voor het publiek opengesteld worden.

— Een zevental werktuigkundige Engelschen, die sedert de daarstelling der spoorwegen in Belgie aan de dienst op dezelve verbonden waren, heeft zich dezer dagen te Antwerpen ingescheept, naar Londen terug keerende; andere hunner landgenooten van hetzelfde beroep zouden hen volgen. Men zegt, dat deze lieden zeer ontevreden zijn over de behandeling die zij in Belgie ondervonden.

— In den *Lynx* van gisteren las men het volgende:

„De uitspraak van de jury in de zaak van den heer *van der Plas*, eene veroordeeling van onzen gerant tot zes maanden gevangenis ten gevolge gehad hebbende, moeten wij verklaren (en dit zal de beste wederlegging zijn van de insinuatien van den advokaat-generaal *de Bavay*) dat de heer *van der Plas* zijne straf in Belgie zal ondergaan en dat hij er door 6 maanden detentie het *groot* ongelijk zal boeten van slechts 5 leden der jury van de 12 voor zich gehad te hebben, terwijl, zoo hij slechts ééne stem meer had bekomen, het land hem welligt eenige erkentelijkheid zou hebben betoond, in plaats van hem eene vrij zware straf op te leggen, gepaard met het verlies gedurende tien jaren van zijne civile, burgerlijke en familie-regten."

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (17 *April*) werd genoteerd: Belg. 102; O. Met. 106½; Sp. Ardoin 18¾; Defered. 6; Nap. r. 93; Rom. L. 101; Certif. te Antwerpen 100; Bras. 77½. — Wissel op Amst. en Rott. ⅛ pCt. v. pap. en Z.

Graanmarkt te Amsterdam.

DINGSDAG 17. APRIL.

TARWE. — Prijshoudend, doch met weinig handel: 131 pd. witb. Pools. *f* 300; 127 pd. b. ditto *f* 275; 124 pd. roodb. ditto *f* 245; 122 pd. n. Zeeuws. *f* 225; 123 pd. o. n. Rider *f* 224; 124 pd. n. Gron. *f* 200.

ROGGE. — In één doen: 121, 122 pd. n. Drents. en Groning. *f* 152, 154; 124 pd. n. Gelderscha *f* 164; 118 pd. o. Pruiss. *f* 174; 122 pd. n. Overijss. *f* 156.

GARST. — Traag: 108 pd. n. Oldamm. zomer *f* 119.

HAVER. — Ruim prijshoudend: 88 pd. n. f. Vriess. *f* 85; 80 pd. n. dikke *f* 83; 80 pd. o. Voer *f* 76 bij partij.

BOEKWEIT. — Met weinig handel: 118 pd. n. Amersfoortsche *f* 165 zakm.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — Prijshoudend: Vriess. 56 £.

LIJNZAAD. — In één doen: 109 pd. Koningsb. *f* 280.

RAAPOLIE. — Was met minder handel op de gehouden prijzen van den vorigen marktdag in één doen: [illegible] Vliegend *f* 42 à ¼; 1e. Mei *f* 42 [illegible] *f* 41.

LIJNOLIE. — [illegible]

HENNEPOLIE. — Pal. *f* 54½; Vliegend *f* 53½, 34.

RAAPKOEKEN. — *f* 56 à 62.

LIJNKOEKEN. — *f* 8 à 10½.

Ter Amsterdamsche Beurs van Dingsdag (17 April) werden verhandeld: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. [illegible] ditto 5 pCt. 101$\frac{1}{2}$½; Kansbill. 25$\frac{3}{4}$; Amort-Synd. [illegible] 95⅛ ⅛; d°. 3½ pCt. 79⅝ ¾; Handelm. 185, 184⅞ [illegible] Indie 5 pCt. 99$\frac{11}{16}$; Ardoins 19, 18⅝; Uitg. 5⅝; Peruan. [illegible] dito.

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.